

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-74-88/(4)/14/CS

Warszawa, dn. 24 września 2014 r.

DECYZJA DIH – 2 Nr 66/2014

Na podstawie art. 24 ust. 1, 4 i 5 w związku z art. 12 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie zobowiązania kontrolowanego do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki benzyny bezołowiowej 95, niespełniającej wymagań jakościowych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorcę Tomasza Nowaka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H.U. „KORDIAN” STACJA RESGAZ Tomasz Nowak w Rzeszowie, do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty **839,00 zł**, włączając VAT (słownie: osiemset trzydzieści dziewięć złotych), stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki benzyny bezołowiowej 95 o numerze 0371/14/9451.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 9 czerwca 2014 r. Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów protokół kontroli wraz z materiałami kontroli przeprowadzonej na stacji paliw w miejscowości Widelka, należącej do przedsiębiorcy Tomasza Nowaka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H.U. „KORDIAN” STACJA RESGAZ Tomasz Nowak w Rzeszowie (dalej także: „Przedsiębiorca” lub „Strona”). W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 10 marca 2014 r. na ww. stacji paliw, inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej pobrali do badań z partii benzyny bezołowiowej 95 liczącej 1369 litrów, próbkę o numerze 0371/14/9451 i próbkę kontrolną o numerze 5456/14/9451 w ilości 4 i 0,75 litra każda, na podstawie protokołu pobrania próbek paliw nr 000937.

Następnie inspektorzy, w dniu 12 marca 2014 r., przekazali próbkę benzyny bezołowiowej 95 o numerze 0371/14/9451, do akredytowanego, niezależnego laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie, według protokołu przyjęcia do badania nr M/TA2/68/2014.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez ww. akredytowane, niezależne laboratorium (sprawozdanie z badań nr M/TA2/68/14) wykazały, że oferowana w dniu kontroli benzyna

bezołowiowa 95 (o numerze próbki 0371/14/9451), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w §1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1058), zwanego dalej „rozporządzeniem”, z uwagi na parametr indeks lotności, którego wynik badania wyniósł 1174, przy wymaganiach jakościowych (dla okresu przejściowego trwającego od dnia 1 marca do dnia 30 kwietnia oraz od dnia 1 października do dnia 31 października) max. 1150.

W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 19 marca 2014 r. na ww. stacji paliw, inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, poinformowali Stronę o wynikach badań benzyny bezołowiowej 95 pobranej w dniu 10 marca 2014 r. o numerze próbki 0371/14/9451, przekazali egzemplarz sprawozdania z badań o numerze M/TA2/68/14 oraz poinformowali o możliwości złożenia wniosku o badanie próbki kontrolnej. Pismem z dnia 19 marca 2014 r., Przedsiębiorca złożył wniosek o zbadanie próbki kontrolnej pobranej w dniu 10 marca 2014 r. nr 5456/14/9451.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie (protokół z badań nr 9C-341-14) wykazały, że oferowana w dniu kontroli benzyna bezołowiowa 95 (o numerze próbki 5456/14/9451), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w §1 pkt 1 rozporządzenia, z uwagi na parametr indeks lotności, którego wynik badania wyniósł 1169, przy wymaganiach jakościowych (dla okresu przejściowego trwającego od dnia 1 marca do dnia 30 kwietnia oraz od dnia 1 października do dnia 31 października) max. 1150.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów mając na uwadze wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie, zgodnie z art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.), dalej: „Kodeks postępowania administracyjnego”, pismem z dnia 20 sierpnia 2014 r., powiadomił Przedsiębiorcę, jako stronę postępowania, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie dotyczącej ustalenia wysokości należności pieniężnej stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki benzyny bezołowiowej 95 oraz zobowiązania przedsiębiorcy do jej uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Przedsiębiorca został także poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i w piśmie z dnia 26 sierpnia 2014 r. oświadczyła, iż nie zgadza się z wynikami kontroli, która miała miejsce w dniu 10 marca 2014 r. W ocenie Przedsiębiorcy, przy dokonywaniu interpretacji wyniku badań parametru – indeks lotności, nie uwzględniono żadnych wartości dopuszczalnych. Strona stwierdziła jednocześnie, iż z posiadanych przez nią informacji, wynika że Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii

Gospodarcej UOKiK w Bydgoszczy stosuje w takich przypadkach wartości z uwzględnieniem niepewności pomiaru.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca Tomasz Nowak prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H.U. „KORDIAN” STACJA RESGAZ Tomasz Nowak w Rzeszowie, wprowadził do obrotu benzynę bezołowiową 95, niespełniającą wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, wydanym na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. Nr 169, poz. 1200 z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, paliwa transportowane, magazynowane, wprowadzane do obrotu oraz gromadzone w stacjach zakładowych powinny spełniać wymagania jakościowe określone dla danego paliwa, ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw zabrania się transportowania, magazynowania, wprowadzania do obrotu oraz gromadzenia w stacjach zakładowych paliw ciekłych niespełniających wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 1 lub art. 6 ust. 3 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Opierając się na wynikach badań laboratoryjnych (sprawozdanie z badań nr M/TA2/68/14), przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie, Prezes UOKiK stwierdził, że pobrana w dniu 10 marca 2014 r. benzyna bezołowiowej 95 (nr próbki 0371/14/9451) nie spełniała wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu, z uwagi na parametr indeks lotności, którego wynik badania wyniósł 1174, przy wymaganiach jakościowych (dla okresu przejściowego trwającego od dnia 1 marca do dnia 30 kwietnia oraz od dnia 1 października do dnia 31 października) max. 1150.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy podkreślić, iż badania benzyny bezołowiowej 95 pobranej w dniu 10 marca 2014 r. (zarówno próbki, jak i próbki kontrolnej), wykazały jednoznacznie, że nie spełniała ona wymagań jakościowych, określonych w rozporządzeniu, z uwagi na zawyżony parametr – indeks lotności.

Odnosząc się do treści pisma Strony z dnia 26 sierpnia 2014 r., należy na wstępie wyjaśnić, iż Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zarządza systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Celem jaki legł u podstaw wydania ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, jest ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania paliw na środowisko oraz zdrowie ludzi (art. 1). Dla realizacji tego celu został stworzony system monitorowania i kontrolowania jakości paliw (art. 11) mający za cel przeciwdziałanie transportowaniu, magazynowaniu, wprowadzaniu do obrotu paliw niespełniających wymagań jakościowych określonych w odrębnych

przepisach. Do zadań systemu należy m.in. kontrolowanie jakości paliw u przedsiębiorców. Systemem, jak to już wskazano powyżej, zarządza Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (art. 12), zaś czyni to przy pomocy Inspekcji Handlowej. W toku postępowania inspektorzy Inspekcji Handlowej pobierają dwie próbki paliwa (art. 17), a następnie sporządzają protokół pobrania próbki (art. 20 ust. 1). Próbkę przekazywane są do akredytowanego laboratorium (art. 20). Przepis art. 24 ust. 1 omawianej ustawy, w sytuacji gdy badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, obliguje zarządzającego systemem do zobowiązania kontrolowanego w drodze decyzji do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Innymi słowy, w sytuacji, gdy przeprowadzone badania wykazują, że paliwo spełnia wymagania jakościowe, koszt tych badań ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako zarządzający systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw, na podstawie umowy zawartej z akredytowanym laboratorium. Jeżeli natomiast przeprowadzone badania wykazują, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, koszty tych badań ponosi kontrolowany przedsiębiorca, co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do kluczowej kwestii podniesionej przez Stronę w piśmie z dnia 26 sierpnia 2014 r., a mianowicie zarzutu, iż przy dokonywaniu interpretacji wyniku badań parametru – indeks lotności, nie uwzględniono żadnych wartości dopuszczalnych, Prezes UOKiK wyjaśnia co następuje.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1058), wyniki poszczególnych pomiarów należy interpretować zgodnie z kryteriami podanymi w normie PN-EN ISO 4259 „Przetwory naftowe. Wyznaczanie i stosowanie precyzji metod badania.”, gdzie zgodnie z pkt 9 przedmiotowej normy, w przypadku pojedynczego wyniku określa się tolerancję, którą wylicza się ze wzoru $0,59 \times R$.

Parametr – indeks lotności jest parametrem obliczeniowym. Nie jest on określany w wyniku badania, ale obliczany w oparciu o wyniki oznaczenia prężności par oraz procent odparowania, w oparciu o wzór podany w specyfikacji przedmiotowej dla benzyn w normie PN-EN 228. Należy podkreślić, iż wartość tego parametru, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie metod badania jakości paliw ciekłych (Dz. U. Nr 55, poz. 332) oblicza się zgodnie z poniższym wzorem.

$$IL = 10 \times VP + 7 \times E70$$

gdzie:

IL – indeks lotności

VP - prężność par

E70 – procent odparowania

Norma PN-EN 228 nie podaje wartości precyzji, dlatego też brak jest odtwarzalności metody obliczeniowej, w tym granicy wymagań specyfikacji, którą to wartość przyjmuje się do obliczania tolerancji wyniku. Innymi słowy, norma PN-EN 228 „Paliwa do pojazdów samochodowych – benzyna

bezołowiowa – Wymagania i metody badań”, nie podaje odtwarzalności dla tego parametru, co powoduje, iż nie ma możliwości podania tolerancji, zgodnie z normą PN-EN ISO 4259. Z uwagi na przedmiotową okoliczność, Specjalistyczne Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej UOKiK w Bydgoszczy stosowało w takich przypadkach obliczania parametru – indeks lotności, wartości z uwzględnieniem niepewności pomiaru. Praktykę taką należy jednak uznać za błędną i nie mającą umocowania w obowiązujących przepisach.

Aby jednak dokonywać oceny spełniania wymagań rozporządzenia z uwzględnieniem tolerancji dla badanego w ramach systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw parametru – indeks lotności, UOKiK zwrócił się do Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie z prośbą o zaproponowanie rozwiązania tej kwestii. Wypada w tym miejscu podkreślić, iż inicjatywa Prezesa UOKiK w przedmiotowej kwestii, miała na celu ujednoczenie sposobu oceny otrzymanego wyniku, niezależnie od wartości niepewności pomiaru laboratorium wykonującego badanie i co do zasady została przeprowadzona w interesie Przedsiębiorców. Instytut Nafty i Gazu w Krakowie zaproponował, dla parametrów na podstawie których oblicza się parametr indeks lotności, tj. prężność par (VP) i procent odparowania (E70) przyjąć wartości graniczne specyfikacji i obliczyć dla nich „R” - odtwarzalność. Następnie, stosując propagację błędów i odpowiednie wzory, należy w oparciu o powyżej wskazany wzór, obliczyć wartości odchylenia standardowego odtwarzalności indeksu lotności $u_{(IL)}$.

$$u_{(IL)} = 9,05$$

$$\text{stad, obliczona odtwarzalność indeksu lotności } R_{(IL)} = u_{(IL)} \times 2,8$$

Czyli,

$$R_{(IL)} = 25,35$$

$$\text{Współczynnik tolerancji } t_{IL} = 0,59 \times R = 14,95 \text{ czyli w zaokrągleniu } = 15$$

Na podstawie ww. obliczeń przyjęto, iż tolerancja dla indeksu lotności wynosi 1165 przy wymaganiach specyfikacji wynoszących 1150 dla benzyny o zawartości tlenu 2,7 %.

Wypada podkreślić, iż takie rozwiązanie przyjęto dla wszystkich laboratoriów wykonujących badania jakości benzyny bezołowiowej w ramach systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy przypomnieć, iż wynik badania próbki nr 0371/14/9451 wyniósł 1174, zaś próbki kontrolnej nr 5456/14/9451 wyniósł 1169. Obydwa wyniki, tj. 1174 i 1169, nie mieszczą się w granicach ww. tolerancji, wynoszącej 1165, co jednoznacznie wskazuje, iż benzyna bezołowiowa 95, pobrana w dniu 10 marca 2014 r., nie spełniała wymagań jakościowych, określonych w rozporządzeniu, z uwagi na zawyżony parametr – indeks lotności.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w

ustawie, zarządzający zobowiązuje kontrolowanego, w drodze decyzji, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Stosownie do postanowień art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zarządzającym jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W związku z powyższym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zobowiązuje Przedsiębiorcę, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki benzyny bezołowiowej 95 (nr 0371/14/9451), w wysokości 839,00 zł – włączając VAT.

Zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił wysokość należności pieniężnej na podstawie faktury korygującej nr 426, wystawionej w dniu 31 marca 2014 r. przez Instytut Nafty i Gazu w Krakowie, za badania próbek paliw płynnych oraz załącznika nr 1 do faktury nr 426 (poz. nr 41, próbka nr 0371/14/9451) - w wysokości 839,00 zł - włączając VAT.

Na podstawie art. 24 ust. 5 ww. ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw w związku z art. 2 § 2 i 47 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r. Nr 749 z późn. zm.), oraz art. 130 Kodeksu postępowania administracyjnego, Strona jest obowiązana uiszczyć ww. należność pieniężną na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O WARSZAWA Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000 w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji a w przypadku złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji utrzymującej w mocy decyzję organu pierwszej instancji.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w zw. z art. 5 § 2 pkt. 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, w zw. z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.), oraz w zw. z art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Dyrektor Departamentu Inspekcji Handlowej

Anna Janiszewska

Otrzymuje:

Tomasz Nowak PPHU „KORDIAN” Stacja RESGAZ, Al. Armii Krajowej 42, 35-307 Rzeszów.